

Chuyện Trường Tôi

Trần Đồng Minh

Trường tôi chỉ "nhỏ bằng cái kẹo" như lời mẹ tôi thường nói.

Ấy thế mà tôi đã lớn lên ở ngôi trường này. Và cũng nhiều chuyện đáng nhớ lắm nha.

Những buổi bơi mùa hè. Tiếng ve râm ran trong đầu. Bỗng dưng thầy giáo ngừng lên lớp.

Bọn tôi sắp bước vào lớp cuối cấp phổ thông cơ sở rồi. Vì vậy hè phải học. Học đủ năm ngày một tuần ở trường. Tôi nhớ hồ bơi nước trong xanh quá. Còn gì hơn ngụp mình trong làn nước ấy. Biết thế, thằng Tùng chọc tôi: "Thì cậu cũng đang bơi trong biển kiến thức mênh mông rồi". Cái thằng lém hết nói. Còn thằng Hải thì chỉ mong được về quê. Nó bảo quê nó mê lắm. Tha hồ chạy chân đất, ăn trái cây mệt nghỉ, rồi tắm sông, thả diều, lăn trên bãi... óc nó như cái màn ảnh nhỏ bật hiện lên toàn màu xanh của lá, của nước, của cỏ và bầu trời quê rì rào tiếng gió. Nghe nó kể mà bắt thèm. Phải chi tôi cũng có một vùng quê như nó. Nhưng dù có, tôi đâu về được. Tôi với đám bạn cùng lứa còn phải thu mình giữa bốn bức tường lớp học. Không tiếng ve kêu bên ngoài mà trong đầu tiếng ve cứ râm ran hoài. Ve ve... ve ve... Đúng lúc căng thẳng, bỗng dưng được nghỉ hai tiếng. Khoái quá. Cả lớp như đàn sê bay khỏi trường. Buổi sau, thầy cũng không tới. Kỳ quá ta! Cái Li là con thầy hiệu phó rủ rủ bảo rằng: thầy Hạo không tới lớp vì... vì... vì. Nghe nó nói nhỏ nhỏ lê thê mà sốt ruột. Tóm tắt lại như thế này: ở lớp có bạn Hoa là con thầy hiệu trưởng trường cấp Một cùng quận. Thầy Hạo lo xin cho cháu thầy vào học lớp một trường ấy năm tới. Bố cái Hoa lánh mặt không tiếp. Thầy Hạo bực lên, không coi cái Hoa là học trò mình nữa. Thầy không muốn dạy nó. Thế là lớp tôi được nghỉ theo. Hoan hô thầy Hạo! Hoan hô nghỉ học hè!

Buổi tắm nắng đầu tiên sau nghỉ hè.
Tự trường không có những đám mây bàng bạc.
Mùa thu đâu?

Mới hết học hè đã bước vào năm học mới! Đứa nào đứa nấy tất tả lo khai giảng. Thằng Hải lẹ như máy, chuồn về quê. Mẹ tôi đưa cho tôi một bộ đồ mới. Quần thì mẹ cắt lấy. áo "sida" còn mới cứng. Sách vở cũng được bà tôi bao trong những bộ quần áo đẹp. Năm học mới, tất cả đều mới. Tôi đã đọc một đoạn văn rất hay của một nhà văn - tôi không nhớ tên, xin ông tác giả tha lỗi cho - nói về "Tôi đi học". Đoạn văn nghe thật trầm bổng êm tai. Hôm nay tôi cấp cạp tới trường, tôi nhìn lên bầu trời không thấy những đám mây bàng bạc, lòng tôi cũng không nao nức những kỷ niệm mơn man của buổi tựu trường. (Bọn tôi mới ở trường với nhau cách đây mấy ngày). Buổi mai hôm nay không đầy sương thu, mẹ tôi không âu yếm nắm tay tôi dẫn đi. Tôi cười một con ngựa sắt và trước mắt tôi thoăn thoắt xe tải, xe xích lô máy phun khói đen mù. Lá ngoài đường tuy rụng nhiều nhưng mùa thu đâu có hạ cánh nơi đây. Mùa thu ở đâu mà tôi không cảm được. Khi tôi nói điều này với thằng Tùng, nó cười: "Tại cậu không có tâm hồn thi sĩ". Có lẽ tôi mang nặng "tâm hồn ăn uống"! Nhưng tôi hỏi lại xem bạn tôi thấy mùa thu như thế nào thì nó chỉ ra góc sân trường: "Thu kia kia". Thì ra là cái Thu lớp phó học tập năm học vừa rồi. "Đấy tóc bạn ấy như mây mùa thu. Mắt như sương khói mùa thu..." Cái thằng khéo léo mép! Dẫu sao bạn Thu lớn lên và xinh hơn năm trước thật. Và dẫu sao tôi cũng thấy vui vui buổi tựu trường.

Tiếng trống bỗng nổi lên, thôi thúc, giòn giã. Tiếng trống chạy dọc sân trường, làm rung những cánh khăn quàng đỏ. Thoắt cái hàng ngũ các lớp đây kín cái sân be bé. Đứng hoài mà buổi lễ khai giảng chưa bắt đầu. Cái nắng quái ác bắt đầu ăn hiếp bọn tôi đang phải đứng nghiêm, không được xục xịch. Rồi thì cô hiệu trưởng cũng tiến ra, đọc diễn văn. Tôi chỉ nghe được vài câu đầu, còn về sau thì tai ù ù gió, đầu bưng bưng nắng nóng.

Cái nhớ nhất ngày khai trường: được lên lớp mới và tắm nắng.

Hạnh diện đầu năm học.
Một châu chè bao bạn.
Bài học không có trong sách.

Tuần đầu tiên đã có chuyện thú vị. Bạn Bình (chẳng biết sao lại có tên kèm là Cù Lân) nhật được ở cổng trường tờ tiền xanh. Bạn ấy đem nộp. Chuyện cũng bình thường. Nhưng Bình Cù Lân lại nắn nót ghi vào trang đầu sổ liên lạc: Hôm nay nhật được năm ngàn em liền đem nộp Ban Giám hiệu. Tuy không có một lời cảm ơn nhưng em vẫn hạnh diện khi đã làm một việc tốt. (Trường tôi có lệ dùng mấy trang đầu Sổ liên lạc để học sinh tự ghi việc làm tốt).

Thầy chủ nhiệm đọc Sổ liên lạc, thầy bật cười. Bọn tôi không hiểu thầy cười gì, chỉ lo Bình Cù Lân bị Ban Giám hiệu phê bình. Hên làm sao, chuyện êm xuôi. Nhóm chỉ cốt bọn tôi rủ nhau bao Bình một châu chè vì "việc làm tốt". Tan học, mấy đứa kéo nó vào hàng chè xế cổng trường. Quán cóc này nhỏ vừa túi tiền học trò.

Tôi sắp vét đến thìa áp chót thì có một bé trai cầm tập vé số đến. Bé đứng nhìn, không mời. Bọn tôi làm gì sẵn tiền mua thứ này. Cái nhìn chăm chăm của bé bán vé số khiến tôi lúng túng. Tôi lần túi kiếm được tờ 200 và dúi vào tay nó. Nhưng bé lắc đầu:

- Em bán vé số chứ không xin.

Tôi đỏ bừng mặt, ngồi cứng đờ trên ghế. (Về sau biết chuyện, bố tôi bảo tôi: Đó là một bài học không có trong sách). Còn ngay lúc đó, lớp trưởng Thu - năm nay bạn lên chức lớp trưởng - bỗng lên tiếng: Biết thế, đem tiền bạn Bình nhật được mua hết vé số cho rồi.

Cả bọn không đứa nào nói câu gì. Riêng Bình Cù Lân cứ lắc lắc cái đầu có đám tóc lộn quăn.

Bộ dụng cụ học tập mê li.
Đứng đầu và đứng cuối.
Thám tử tư.

Bữa nay mấy đứa tôi xôn xao về cái hộp đựng bút của Sang Tò. Trông thật choáng mắt. Nước sơn mạ óng ánh. Bấm nút, nắp mở tách một cái. Mê li quá, compa, thước, tẩy, chuốt chì, mấy loại bút... cái nào cũng đẹp, cũng lạ. Compa lấp lánh với những con ốc mạ vàng. Cục tẩy hình con sóc hồng, cong đuôi dài, thơm phức. Bút bi vàng rực, lớn hơn chiếc que đan chút xíu. Một cây bút nữa ba màu, ba đầu... Mê li hơn: mặt nắp trong hộp còn hiện ra đồng hồ điện tử, máy tính và màn hình nhỏ trò chơi cũng... điện tử.
- Bỏ tờ giấy vào cho tờ đây.

Thảo nào bạn Sang toàn xài đồ ngoại!

Ba bữa kể từ khi có hộp bút xịn, Sang tỏ bồng kêu mất bút bi mạ vàng. Nó nghi bạn Việt ngồi kế bên. Bữa trước Việt cầm xem cây bút ấy, hai mắt sáng rực. Trong lớp riêng chỉ còn Việt dùng bút chấm mực tím. Bạn ấy chữ rất đẹp nhưng khổ sở vì cái bình mực mang đi mang về và mấy đầu ngón tay luôn tím ngắt. Cái Li "bật mí" cho bọn tôi biết mẹ Việt đứng chót trong Sổ Vàng đóng góp của trường. Người đứng đầu Sổ hảo tâm ấy góp 4 triệu đồng lận. Tôi không cần biết mẹ bạn Việt luôn đứng cuối Sổ vàng, chỉ biết rằng Việt luôn đứng đầu bảng danh dự lớp. Bây giờ, vụ cái bút bi mạ vàng này dễ khiến Việt bị rớt đài! Mấy đứa tôi không tin bạn học sinh giỏi nhất ấy chôm chia. Nhưng trong lớp có ánh mắt nhìn Việt khác đi. Sang treo giải ba cây kem cho ai tìm ra thủ phạm. Tùng buông câu lơ lửng: "Cái tổ con chuồn chuồn, sao mò ra được..."

Ấy vậy mà mò ra được! Chính Tùng lém chữ ai. Nó bày đặt ngấm nghĩa, khen cái cặp của Sang oai nhất xứ. Rồi nó tỉnh khô mở coi kỹ bên trong, vừa coi vừa bình luận tía lia. Và bất ngờ, như một nhà thám tử trứ danh, Tùng lôi ra cây bút bi vàng chói nằm ở sát đáy ngăn giữa cặp. Chắc chủ nhân cây bút vội vàng, quên bỏ hộp mà thấy đại bút vô cặp. Cái đáy cặp có rãnh sâu đã "nuốt" gọn cái bút bé nhỏ. Tùng lém bảo Sang: - Cậu cất cây bút và ba cây kem đi, cẩn thận nghe.

Bạn tôi thờ phào khoan khoái.

Từ đây Tùng Lém có thêm tên mới: Tùng thám tử tư.

Tất cả cùng học thêm.
Các bạn học thêm, tôi cũng học thêm.
Phong ba bão táp không bằng...

Thám tử tư Tùng Lém còn phát hiện ra trừ Việt và tôi, cả lớp đã đi học thêm. Học đủ lớp, đủ kiểu khác nhau. Học ở trung tâm này, nọ, học ở nhà. Học thêm thầy dạy lớp mình. Học thêm thầy khác. Số đông nhồi thêm Anh văn, rồi đến Toán Lý. Học buổi chiều, học buổi tối. Học cả chủ nhật.. Học búa xua. Nghe Tùng Lém nói, tôi giật mình. Giỏi như bọn cái Thu, cái Li, cái Hà, thằng Hải, thằng Sơn... còn đi học thêm. Tại sao tôi lại không?!

Tôi càng hoang mang hơn khi thằng Hải thông báo: Bây giờ lớp Một đã đi học thêm rồi! Em nó từ Mẫu giáo sắp vào lớp Một cũng phải học thêm trong hè.

Biết bản khoán của tôi, bố tôi bảo: "Tự học là được rồi. Khởi cần học thêm, mất thì giờ". Nhưng bà tôi lại nói: "Thôi cho con nó theo bè theo bạn".

Thế là tôi cũng đi học thêm. Tất bật, túi bụi. Có lúc dành ngồi ở lớp học thêm để giải bài tập chính khóa. Ngược lại, phải làm bài làm thêm trong giờ học bình thường. Bài soạn văn thì tôi thường phô-tô-cóp-pi của bạn Việt lúc đầu giờ. Thời gian đâu mà suy với nghĩ. Giờ văn, tôi đang cúi đầu nhăm bài Anh văn học thêm buổi chiều, bỗng nghe thầy gọi tên. Phân tích từ loại trong câu "Tôi đứng trong lớp". Tôi áp ứng: "Tôi" là đại từ. "Đứng" là... danh từ. Tiếng cười rần rần nổi lên. Hóa ra "đứng" là động từ. Tôi cứ tưởng động từ chỉ hoạt động. "Đứng" đâu có hoạt động... Tôi như Từ Hải chết đứng! Thầy kêu bạn Thu, Thu đã sửa đúng, thật mắc cỡ hết nói!

Ngữ pháp Viễn Nam ghê hơn bão táp. Người ta đã nói vậy, mà tôi lại không đủ thì giờ học nó. Tôi bỏ mấy buổi học thêm để ôn lại cái anh chàng ngữ pháp rắc rối này.

Bài học dài quá, bài tập nhiều quá!...
Đại học hay học đại? Biết và không biết

Tôi hơi vực được món ngữ pháp lên một chút thì lại vướng mấy môn khác. Bài dài quá. Trên lớp chép mỗi tay, về nhà học mỗi cả miệng. Bài tập Toán nhiều quá. Đã thế, bọn tôi còn phải đi học nghề, học thêm tin học. Cứ đà này, cầm chắc tuổi khấn quàng đỏ còn được học vài thứ mới lạ nữa. Ông tôi lắc đầu: "Mới cấp hai mà cứ như học Đại học". Bố tôi nói: "Chắc là "học đại quá". Mẹ tôi thì xuýt xoa thán phục: "Tụi nhỏ bây giờ hiểu nhiều hơn người lớn".

Bọn tôi hiểu nhiều đấy chứ. Bọn tôi rành các trận tranh tài thể giới với các cúp vô địch, lực sĩ này dùng doping, cầu thủ nọ dính ma túy. Bọn tôi hiểu cách xài máy đa hệ, biết thế nào là nhạc rock và các bản top-ten, biết các vật thể lạ ngoài hành tinh, biết về lai phối giống... Bọn tôi biết dùng máy tính tính những phép cộng trừ có thể nhầm ra được, biết xào xáo bài văn theo khuôn mẫu có sẵn và nắm chắc sida đang lan tràn khắp thế giới... Nhưng bọn tôi - tôi chẳng đâu - chính bản thân tôi không biết chai nước tương mẹ tôi để chỗ nào, cách pha bình trà tiếp khách ra sao. Tôi không hề biết gấp quần áo cho gọn, phẳng, không biết gạo, dầu nhà tôi sắp hết hay chưa. Tôi cũng chẳng rõ ông tôi sinh ngày tháng nào, cái cây cảnh bà tôi trồng ngoài sân là cây chi, con cá mẹ tôi làm cho ăn là cá gì... Thịnh thoảng có ai thắc mắc những thứ "trong nhà ngoài phố" như thế, tôi thường ngó người ra. Một lần chú Năm tôi từ xa đến chơi, chú hỏi: "Tên đường phố cháu mới đổi nghe lạ hoắc. Đó là tên vị nào vậy?" Tôi đâu có để ý tới "ba cái lẻ tẻ" này. Tôi đáp liêu: "Thưa chú, ông này họ Mai, chắc là một danh nhân thời Mai Hắc Đế". Sau này bố tôi mới cho hay đó là một liệt sĩ thời nay. Còn thằng bạn tôi, nhà nó ở đường Phan Kế Bính, nó định ninh đó là một dũng sĩ diệt Mỹ!

Chú tôi nói nửa giỡn nửa thật đó chẳng qua vì chúng ta nhiều người nổi tiếng quá (mà tụi tôi lại nặng về tiếp nhận những thông tin mây gió xa vời).

Cái loa.

Nói qua loa.

Nếu bố tao làm Giám đốc Sở Điện

Trường tôi có hai hiệu phó: một thầy một cô. Cô hiệu phó cũng là người khá nổi tiếng. Tiếng cô lớn cỡ số một. Cô lại hay nói qua mi-crô. Cứ mỗi lần toàn trường tập trung, cô hiệu phó xuất hiện trước loa là bọn tôi chết trân chịu trận. Cô thông báo. Cô nhận xét, cô uốn nắn, ra lệnh. Cô phê bình lớp này, nhắc nhở lớp kia. Sân thì nhỏ mà cái loa thì to, cứ vang tiếng nói oang oang. Chẳng bù cô giáo phụ trách Đội, vừa đẹp người vừa nói dịu dàng, ngắn gọn. Và cô không chỉ chê mà còn khen người tốt việc tốt (Cũng chẳng bù cho một số con gái lớp tôi cứ mỗi lần phải phát biểu hoặc trả bài, tự nhiên giọng hạ đến mức không cái tai nào nghe rõ).

Mỗi lần cô hiệu phó ra trước cái loa đặt trên thềm là đám học sinh nóng lạnh luôn. Đứa nào lơ tơ mơ, bị kêu đích danh lên đứng sát cái loa (cái loa dễ sợ), cô xạc cho một hồi trước toàn trường. Hùng Lém và Hải đã nếm mùi một lần vì cái tật nói chuyện trong hàng. Hai đứa chỉ có nước độn thổ. Tôi tưởng chúng nó cách suốt đời. Đâu dè, chỉ vài bữa, cái miệng lại lép nhép khi cô hiệu phó đang nói trước loa.

Thật ra tụi tôi không ghét cô hiệu phó. Cái Li bảo cô hiệu phó nóng tính thích phê bình nhưng không ác. Cô còn tốt bụng là khác. Còn thầy hiệu phó (bố cái Li ấy), gì cũng biết. Tôi đâm ra ức cái loa. Sao nó mạnh dữ vậy? Tôi chỉ mong nó bị hư. Không cần nó, chúng tôi đủ nghe tiếng cô mà. Đúng lúc đầu tôi váng vất thì Bình Cù Lằn ghé sát tai tôi:

- Nói qua loa mà cô nói kỹ quá!

Sau đó lúc vào lớp, Tùng Lém đột nhiên tuyên bố một câu xanh rờn với các bạn ngồi cùng bàn:

- Nếu bố tao làm Giám đốc Sở Điện, tao sẽ đề nghị bố tao cúp điện mười lăm phút đầu giờ học.

Nó vừa dứt lời thì đã lại nghe tiếng loa rền lời cô hiệu phó: "Các em lớp trưởng nhớ kiểm tra sĩ số, lớp phó thu ngay Sổ liên lạc, tiền gửi xe đạp... Giờ ra chơi đem nộp ở văn phòng..."

Tùng Lém lắc đầu, lè lưỡi. Lớp trưởng, lớp phó bật dậy như bị điện giật.

Trong khi ấy, cô giáo bắt đầu nhỏ nhẹ giảng bài.

Bàn bạc và tranh luận.
Vẫn còn chỗ đứng dưới ánh mặt trời.
Ai giết Thúy Kiều?

Sắp tới ngày 20 tháng 11. Lớp tôi bàn việc mừng thầy cô. Tranh luận kịch liệt giữa hai phái: phái thực tế (muốn quà tặng thực tế) gồm đông con trai. Phái đẹp (muốn quà tặng phải đẹp, giàu ý nghĩa) hầu hết là con gái. Có bạn lại nêu thầy, cô nào lớp yêu quý nhiều thì tặng nhiều hơn. Còn thầy chủ nhiệm, dứt khoát phải có một lẵng hoa. Chưa ai chịu ai, nghe cứ om sòm.

Tùng Lém nhảy lên, ngoác miệng ra.

- Ngày Hiến chương Nhà giáo, phải tận tình hiến dâng.

Rút cục tất cả thuận theo lời lớp trưởng Thu gom chung các ý lại. Nghe có lý lắm. Nào là bây giờ kêu là Ngày Nhà giáo Việt Nam, không phải Hiến chương gì nữa (Tùng Lém hơi xiu mặt). Nào là phải tặng thêm thầy cô những bông hoa điểm 10 (Số bạn học trung bình lác đầu). Nào là quà tặng phải đẹp, mang kỷ niệm tình cảm. Nào là...

Việc chuẩn bị được giao cho cánh con gái. Bọn cái Li, cái Phượng sẵn sàng đảm đương cái khoản khéo tay hay làm này. Cái Li còn cười cười nhắc lớp nhớ thăm thầy, cô cũ và sau khi vui ở trường sẽ đến nhà thầy chủ nhiệm. Lớp phở thật "sắc sảo mặn mà". Trước đây, hồi học truyện An Dương Vương, thầy hỏi Trọng Thủy là tội nhân hay nạn nhân. Các ý kiến chỉ khẳng định một phía. Riêng bạn Li thừa thầy Trọng Thủy vừa là tội nhân, vừa là nạn nhân. Hơn nữa, nhân vật này còn là tác nhân của một cuộc chiến tranh xâm lược. Thầy khen hết lời.

... Nắng rực lên khi bọn tôi ulla vào nhà thầy chủ nhiệm. Ai ngờ thầy ở trên lầu ba, mà chật lắm. Không đủ sức chứa lũ học trò đầy ắp nhiệt tình và luôn ngo ngoáy tay chân. Một số phải quay lui, đứng ngoài sân, ngoài đường. Tôi cũng ở trong số đứng trông trời trông đất trông xe này. Viêt lảm bảm: Coi chừng sập nhà thầy. Còn Bình Cù Lăn chỉ tay lên trời: Vẫn còn chỗ đứng dưới ánh nắng mặt trời.

Hôm sau, lớp lại nổ ra tranh luận (không phải về thầy cô mà về nàng Kiều). Tối trước, màn ảnh nhỏ truyền hình phát vở diễn "Ai giết nàng Kiều". Sang tờ khen hay ầm ĩ. Cái Thu chê dở òm. Lời qua tiếng lại ì xèo. Cuối cùng bạn Hải giáng một câu búa bổ:

- Chính vở diễn đã giết nàng Kiều!

Tùng Lém lắc người theo điệu Lambada rồi cúi rạp trước Hải:

- Nhưng tớ đảm bảo học truyện Kiều, chưa cậu nào đọc hết truyện Kiều cả. Chắc hơn bấp! Rồi các cậu cũng sẽ giết nàng Kiều.

Bọn tôi ngó người ra.

Nắng vàng là thang thuốc bổ.
Cận thị là thông minh, sợ gì!
Bờm khờ hay khôn?

Đang học, bọn tôi lại ngó người ra. Cái quạt trần đang quay bỗng lờ đờ. Cúp điện! Diện tích lớp hẹp, dân số lớp đông, nóng hập lên! Ông trời còn chơi ác thêm, bùng nắng chói lói. Đóng cửa sổ: nóng! Mở cửa sổ: nắng! Đành he hé cái cánh cửa... Nắng rọi đúng bàn tôi, chiếu vào mặt vào vở. ở nhà, bố tôi vẫn thường nói: "Nắng vàng là thang thuốc bổ". Tôi đang được tắm thuốc bổ, ráng chịu. Thằng Hải ngồi bên tôi cứ nghiêng mặt tránh tia nắng quái quí. Tôi nhắc nó:- Ngồi kiểu ấy, cận thị đó.

Nó nghĩ một hồi rồi trả lời:

- Học sinh Nhật toàn mang kính. Cận thị là thông minh.

Phải đến khi thầy giáo nhắc, nó mới ngồi ngay lại, neho neho cặp mắt. Buổi học sau, Hải đem theo một cái quạt mo nho nhỏ, vừa che nắng, vừa thỉnh thoảng phẩy mấy cái, gió hây hây, mát ra trò.

Giờ chơi, Tùng Lém gọi Hải là thằng Bờm. Nó cười: "Quạt tở lầy ở quê lên đấy". Rồi đọc một mạch bài thằng Bờm có cái quạt mo... và hỏi:

- Bờm khờ hay khôn, đồ các cậu biết?

Bọn tôi nhao nhao lên. Đưa cho Bờm đôi nắm xôi là khờ, là tham ăn. Có đưa lại cái Bờm khôn vì làm sao lấy được ba bò chín trâu của Phú Ông. Thằng Hải đợi bọn tôi hết um sùm mới nhếch mép:

- Bờm không khờ, cũng không khôn. Nó cười chứ có đồi đâu. Cái quạt đó, Bờm tặng tở đây nè.

Cái thằng ranh dễ sợ! Tuần sau nó cho tôi và cái Hà - bạn cùng bàn - mỗi đứa một cái quạt mo xinh xinh. Nó bảo đó là quạt máy tay đa chức năng. Tôi cầm tấm quạt mo, nó mềm mại bằng mấy cái quạt nhựa made in Korea thằng Sang vẫn dùng.

Không phải chỉ ở sa mạc mới có lạc đà.
Món quà tặng sinh nhật.
Cụ Lê Quý Đôn cấp nước cho bạn Việt

Nóng quá! Càng vào sâu năm học, càng thấy nóng. Mùa khô như Hồng Hải Nhi đang thổi ra lửa. Những bụi bông giấy đỏ rừng rực, thêm nhức mắt. Đôi lúc tôi tưởng tượng đang bồng bênh trên sa mạc. Trống rỗng vừa dứt, chúng tôi sà vào hàng ăn trong trường, chen nhau ăn uống. Một bạn gái cầm bình nước ngọt cầm ống nhựa, đem ra chỗ vắng, mút từng chút ngon lành. Bọn tôi uống như cát thấm nước. Buổi sáng, bà tôi gọi như hò dò (mẹ tôi nói vậy), tôi vẫn nằm queo trên giường. Đến khi tiếng bà báo qua sáng rao vang lên: "Bánh mì nóng hổi vừa thổi vừa ăn đây... ờ...", tôi mới bật dậy. Đâu kịp uống nước ở nhà. Nhiều đứa khác chắc cũng thế thôi.

Vậy mà Việt không bao giờ ăn gì. Bạn ấy không có tiền chứ không phải sợ mất vệ sinh. Mà mấy bình nước của nhà trường thì "cúp" từ lâu rồi (Tùng Lém nói trong bình chỉ có rắn ráo). Đã thế Việt còn bị gọi là Lạc đà. (Không biết đứa nào gọi đầu tiên).

Tôi rủ bạn đi uống nước ngọt. Việt lắc đầu, kêu không khát. Tôi kể chuyện này với bố mẹ tôi. Bố tôi trầm ngâm:

- Lạc đà chỉ nên có ở sa mạc thôi.

Còn mẹ tôi chép miệng:

- Lẽ ra nhà trường vẫn phải nấu mấy bình nước như hồi nào.

Buổi tối coi tivi đến mục khoa học với đời sống, nói nước cần cho cơ thể con người như thế này, thế nọ, tôi lại nhớ đến bạn Việt. Đến ngày sinh nhật Việt, bọn tôi đãi một chậu nước mía đã đời. Tôi còn tặng Việt một cái bình nhựa nhỏ để chứa nước. Bạn đỏ mặt lên, cảm ơn tôi. Được vài ngày, tôi không thấy bạn ấy mang bình nước. Việt cười nhón nhón:

- Em mình thích quá. Mình cho nó rồi.

Ồ, lớn rồi mà còn mang bình nước với bình mực nữa, thì cũng bất tiện thật. May sao, đến dịp thi giải Lê Quý Đôn, Việt được nhất. Thủ khoa vừa được thưởng lại vừa được học bổng. Từ đó, thỉnh thoảng bạn cũng uống một ly nước cùng bọn tôi. Bạn ấy rành tiểu sử nhà bác học Lê Quý Đôn hơn ai hết: Lê Quý Đôn làm thơ rắn đầu biếng học. Lê Quý Đôn làm thẻ sách nghiên cứu mấy giống lúa... Riêng tôi thầm nghĩ: cụ Lê Quý Đôn hay thật. Cụ giúp cho con cháu đỡ khát nước.

Crít-xtóp Cô-lông tìm ra...
Chường lực hùng hậu vẫn thua.
Lạc giữa biển tình rừng gươm

Crít-xtóp Cô-lông tìm ra tân thế giới. Điều này cả lớp tôi biết.

Tôi tìm ra bàn bóng bàn cũ. Điều này cả lớp tôi cũng biết, và khoái ghê gớm. Bọn tôi chỉ học với học, đầu óc mụ đi, người đờ ra, mặt mẫn tính. Giờ chơi muồn đá cầu hoặc chơi ném trái cầu thì sân trường bằng cái lỗ mũi ấy, không nhúc nhích được.

Tình cờ tôi phát hiện cái bàn bóng dựng ở gầm cầu thang. Mấy đứa tôi thám hiểm hai mặt bàn sơn xanh, phủ đầy bụi. Chắc ăn, tụi tôi xúi cái Li xin ba - tức là thầy hiệu phó - cho đem ra. Nhưng kê bàn ở đâu? Bạn Hải nghĩ ra cách. Một tuần, hai buổi chiều, lớp tôi đi học thêm. Sau hai tiết học, dẹp thật gọn xe lại, đặt bàn vào chỗ để xe đạp. Chơi được hơn một tiếng nữa. Trời chiều lại mát mới "ác chiến" chứ. Xong, bọn tôi khiêng chân bàn, mặt bàn úp sát tường. Mất công một chút nhưng được chơi. Quần một hai séc đã lắm. Về nhà ăn cơm thấy ngon hẳn lên. Thầy Nam khoái thể thao, thầy nán lại chỉ dẫn cho bọn tôi vượt. Ba của bạn Thu cũng vậy. Ông từng là cây vợt có hạng, đánh bóng xoáy ghê hồn. Năm bảy bạn phe tóc dài cũng thích cầm vợt. Chúng tôi đấu vô địch lớp. Quần soọc, áo thun trắng hoàng như thi đấu trên sân Phan Đình Phùng ấy. Tôi đoạt huy chương vàng (Huy chương bằng giấy kim nhũ do lớp trưởng vẽ và cắt). Huy chương bạc thuộc về Hải. Bạn Li đứng đầu tốp nữ với những cú vọt chéo rất ác ôn. Tùng Lém được giải "cô động viên tích cực nhất"!

Đang đùa vui thì lại nảy chuyện buồn. Trong lúc tụi tôi say bên bàn bóng thì Sang tỏ lo chuyện chường. Đang đọc thì bị cô giáo trực vở được cuốn truyện có tên là "Song kiếm thần chường" hay "Song chường thần kiếm" gì đó. Sang khai thuê chuyện ở hiệu sách. Thế là bị cảnh cáo, bị hạ điểm hạnh kiểm. Thảo nào Sang tỏ thường khoe mình "chường lực hùng hậu". Chường lực có hùng hậu đến cỡ nào, lần này thì cảm chắc, thua!

Hết buổi học, Sang khều tôi ghé quán sách mua cuốn truyện trả cửa hàng cho thuê. Tôi hoa mắt trước những bìa sách xanh đỏ tím vàng toàn những tình với hận, kiếm với gươm. Mắt tôi nhay nháy những ánh kiếm: Cửu Long cuồng kiếm - Song kiếm thư hùng - Kiếm báo hoa bay - Linh qui thần kiếm - Tuyệt tình kiếm - Biển tình rừng gươm... Sang tỏ mãi nghếch, vấp chân kệ sách, ngã vấp vào "rừng gươm" loang loáng ngồn ngang sát mặt đất. Nó la tướng lên. May mà không đổ máu. Hú vía!

Con chim sâu đậu nhánh ăng-ten.

Bức ký họa đặc sắc.

Nhồi!

Tôi ngồi gần cửa sổ lớp học. Đôi khi tôi không chú ý nhưng mắt lại hướng ra khung trời xanh bên ngoài. Một đàn ăng-ten như lên, tạo mấy đường song ngắn ngắn, trần trụi. Ô, hôm nay, một chú chim sâu ở đâu đến đậu rụt rè trên nhánh ăng-ten. Nó kêu mấy tiếng. Nó không thể tìm ra một cành xanh nào gần đó. Sân trường hẹp, không một bóng cây. Ngôi nhà kề bên trường trước đây có một cây khế cao vươn cành qua bức tường ngăn. Khế vàng trái lớn trái nhỏ từng chùm đang đung đưa ngon mắt. Không có con chim nào đến ăn khế cả, chỉ bọn cái Thu, cái Hà hay đứng dưới gốc cây, nghênh đầu lên lăm nhăm: "Khế ơi, khế rụng tay mình". Chủ nhà đã chặt phăng cây khế, sợ học trò ném khế bậy bạ. Tội tôi chẳng đưa nào ném khế cả. Nhà trường đã có lệnh cấm. Cây khế không còn. Không còn những chùm hoa tím tím rung rinh, không còn những chùm quả mòng mọng... Sân trường càng thêm vắng. Con chim sâu hết chỗ đậu, đành đứng tạm trên nhánh kim loại. Giá có máy, tôi sẽ tìm cách chụp tấm hình này.

Không chụp được hình nhưng Hải đã ký họa đáng điệu con chim xanh bé nhỏ trên cành xám. Đôi chân nhỏ xíu như hai que tăm. Cái mỏ cong cong nhọn hoắt. Đôi mắt chim mở to, ngơ ngác tìm lùm lá cây. Nó vẽ khéo quá. Ấy là vừa phải trông chừng cô giáo, vừa lẹ tay đưa mấy cây chì màu. Bức vẽ vừa xong, Thám tử tư đã phát hiện được. Trông chuyển tiết vừa điểm, Tùng Lém phán liền:- Đặc sắc đấy. Dem dự triển lãm "Thiên nhiên với con người", có cơ đoạt huy chương đấy.

Hải gục gặc cái đầu:

- Tớ còn nhiều hình vẽ, chẳng cần triển lãm triển liếc cho mệt. Sau này, tớ sẽ nuôi hẳn một con sếu đầu đỏ.

Tùng Lém cười rũ rượi:

- Cậu có giữ kẹo đầu đỏ thì được. Đến hồi cậu lớn lên, sếu đầu đỏ đã tuyệt chủng rồi.

Tôi không cười. Tôi biết Hải rất mê chim chóc. Nó vẽ lại nhiều bức hình sếu, hạc, công... Nó kể cho bọn tôi về các loài chim. Nhỏ xíu xiu có chim ruồi, to đùng có đà điểu, nhiều màu sắc là chim thiên đường, ca sĩ áo nâu là chàng họa mi, hiếm nhất thế giới là sếu đầu đỏ... Biết đâu nó sẽ thành nhà Sếu học...

Buổi chiều, mấy đứa tôi đi ngang chợ. Ba bà bán gà vịt ở lề đường đang kéo rộng mỏ lủ gia cầm để tọng thức ăn. Con nào con ấy ngắc ngoải. Hải ngoắc tụi tôi dừng lại coi. Việt càu nhàu, kéo tôi đi:

- Xem làm gì. Bọn mình cũng thường được nhồi kiến thức như thế đó.

Tiếng dế trong lớp học.
Dế Mèn lại phiêu lưu.
Mô-đen mới nhất

Chú chim sâu không thấy đến nữa. Chắc nó đi tìm cây lá. Hay có ai bắn nó rồi? Tôi nhớ hoài tiếng kêu lảnh lót giống một cửa con chim dế thương ấy.

Bù lại có tiếng kêu khác. Đang giờ Văn, tự dưng lớp tôi râm ran tiếng dế. Tiếng lách rích, lách rích chuyển từ bàn này tới bàn kia. Thầy giáo ngó người ra. Hóa ra là tín hiệu của đồng hồ điện tử đeo tay. Bầy trò là bạn Sang tồ. Sang hẹn tất cả các bạn mang đồng hồ điện tử đều bấm nút báo giờ đúng giờ G. Thế là âm thanh đồng loạt phát ra như tiếng dế trong khoảng ba mươi giây. Nghe vui tai lạ. Coi như chơi dế gáy trong lớp mà không bị kỷ luật. Thầy Văn chỉ nhún vai một cái. (Thầy còn xài cái đồng hồ lên dây cót cũ mèm, thỉnh thoảng lại phải lắc mà nó vẫn không chạy. Có lần, thầy nói vui là "đồng hồ Vi-le vừa nghe vừa lắc").

Trò chơi chưa được bao lâu đã hạ màn. Sang nghỉ học, đi xuất cảnh theo mẹ. Bọn tôi tặng Sang mấy bộ tem phong cảnh đất nước, cuốn "Dế mèn phiêu lưu ký" in khổ nhỏ, có hình vẽ ngộ. Chú dế Mèn lại rời tổ ấm... Lần này Mèn có gặp Dế Choắt, Dế Trũi nào không? Có tí thí với võ sĩ Bọ Ngựa "chương lực hùng hậu" khác không? Có nhớ cảnh quê Dế Mèn "mùa thu lá vàng lá đỏ rơi đầy lối đi" và kỷ niệm với lớp học?...

Sang tặng lại cái hộp đựng bút. Tụi tôi giao cho bạn Việt giữ.

Chỉ ngày mai thôi, Sang sẽ xa lớp xa trường. Chúc bạn bay xuôi gió.

Chỗ ngồi của Sang không bỏ trống lâu: một bạn mới chuyển đến. Tay này nhỏ con nhưng dáng và diện không thua gì Sang. Mặt tỉnh khô, lưng lửng lảng cái ba lô sặc sỡ, "hắn" lảng lảng ghé ngồi bên bạn Việt. Chỉ một tuần sau, "hắn" nghênh nghênh đến lớp với đám tóc nom như cái mào dựng đứng trên đầu. Hai bên má trắng hếu! Nghe tiếng xầm xì, Long - tên "hắn" - thần nhiên nói trống:

- Mô-đen mới nhất đây!

Lập tức Mô-đen mới nhất bị kêu lên Văn phòng. Cô hiệu trưởng đích thân phê bình và đe đình chỉ học. Mẹ bạn Long đến, méo máo kể lể rằng do lỗi của ông thợ hớt tóc bày đặt ra.

Sau vụ này, Long có tên là "Long cong đuôi".

Tôn Ngộ Không không biến hóa bằng Long cong đuôi.
Tớ thì tớ nghỉ quách.
Ai làm thơ hoa phấn?

Mất một buổi học để viết kiểm điểm, Long cong đuôi đã trở lại lớp. Đầu cậu ta cạo gần như trọc, trông rất ngầu. Vừa xoa đầu, Long vừa cười:

- Khi đủ tóc, tớ sẽ để theo kiểu "rừng cây xoắn lá".

Lúc phải trả bài Đạo đức, cậu ta lại xoa đầu xin khát vì... "mắc cỡ quá, không nói được". Đến giờ Văn, bị kêu đọc thuộc lòng đoạn thơ đã học, Long cong đuôi thưa thầy là mới mất sách, chưa mua kịp. Thầy định nói điều gì đó, bất chợt nổi cơn ho dài. Hết ho, thầy giảng bài, giọng khản hẳn đi. Long quay qua nói với tôi:

- Tớ thì tớ nghỉ quách cho rồi!

Thật bực vì nó. Nhưng nó nói cũng có phần đúng.

Thầy cứ ráng dạy, bệnh càng nặng thêm. Bọn tôi thương thầy nhiều. Thầy kể chuyện mê li, giảng bài nhẹ nhàng, hấp dẫn và hết lòng bồi dưỡng cho các bạn giỏi môn Văn. Thầy phải nói nhiều, chấm bài nhiều, người không bao giờ mệt được. Bạn Việt ví thầy đáng thông hình hạc như cụ Nguyễn Trãi ấy. Lớp tôi đã học thơ Nguyễn Trãi rồi, tôi không thuộc loại giỏi Văn nhưng còn nhớ thầy có lần nói nhà thơ mình thông vóc hạc đứng trên đỉnh Côn Sơn vương đầy phấn thông thơm ngát. Ôi sao thầy giảng hay thế!... Bây giờ tôi không thấy phấn thông, chỉ thấy phấn trắng tỏa bụi. Bụi phấn bay mù. Phấn dỏm quá, mỗi lần chùi bảng, bụi rơi mờ mắt. Thế mà hình như có người làm thơ, viết bài hát về Hoa phấn. Hoa phấn vương tóc thầy... Cứ như là hoa phấn đẹp lắm, thơm lắm.

Tôi lén viết cho Tùng Lém mấy chữ và nhận "thư trả lời" liền:

- Thơ văn phải vậy. Rồi có người tả giọng ho du dương của thầy giáo cho cậu xem.

Xem xem cái gì. Có như thế, tôi sẽ không thêm đọc.

Bất chợt thầy lại che miệng, ho rũ rượi sau khi đọc một đoạn thơ dài réo rắt. Cả lớp ngồi im phăng phắc. Bỗng bạn Thu bước vội lên, nhặt cái mút chùi bảng, xin ra ngoài. Một lát, lớp trưởng trở về, mặt đỏ hồng, một tay nâng chai nước ngọt có úp một cái ly, một tay cầm đồ chùi bảng sạch và ướt. Bạn ấy thận trọng đặt lên bàn thầy. Chúng tôi thấy thầy như hơi cười. Hai khóe mắt long lanh, thầy cảm ơn bạn Thu. Long cong đuôi kêu lên, đủ nửa lớp nghe thấy:

- Lớp trưởng hết xẩy!

Chuyện nghe lỏm ở cửa Phòng Giáo viên.

Điểm ảo thuật.

Đừng nghĩ con gái chỉ ham làm đẹp

Tôi có việc tìm gặp thầy Nam "huấn luyện viên" bóng bàn. Đến sát cửa Phòng Giáo viên, tôi khựng lại. Bên trong đang có nhiều tiếng tranh luận:

- Tôi thấy thể này mới đúng.

- Không phải vậy...

- Các vị nhầm hết rồi.

- Để tôi nói lại nhé: Đoạn văn này toàn câu phức.

à, các thầy cô đang tranh luận về câu đơn câu phức. Cái món này thường làm mấy đứa tôi nhức đầu. Hóa ra các thầy, cô cũng đau đầu. Eo ơi, lại còn bỏ tổ, định tổ... vô cùng lười thôi. Tôi giật lùi, không dám nghe, cũng không dám vào nữa. Bất ngờ đụng phải Bình Cù Lăn. Nó gất nhỏ:

- Làm gì giật lùi như con tôm thế.

Suyt một cái, tôi lòi nó ra sân, kể sơ câu chuyện. Nó nghiêm mặt:

- Tổ có quyền thì tổ đẹp hết. Chẳng cần phân biệt từ đơn từ ghép, câu đơn câu phức rắc rối. Cụ Nguyễn Du đâu có học ba thứ này mà thơ vẫn tuyệt.

Bình tiếp tục làm mặt nghiêm, thì thầm:

- Cậu biết gì chưa? Bọn con gái vừa kháo nhau: điểm kiểm tra bài Hóa vừa rồi là điểm ảo thuật.

Tôi trợn tròn mắt:

- Giỡn mặt! Sao bọn nó biết? Nó ầu, coi chừng bị kỷ luật nghe.

- Đúng trăm phần trăm rồi. Bài thẳng Việt đúng hoàn toàn, chỉ được có 7. Vì nó không học thêm thầy. Còn bài bọn cái Li nhờ có học thêm, dù còn chỗ trật, vẫn toàn điểm 10. Chính cái Li khui chuyện này ra. Nó không muốn nhận điểm "chiếu cố" như thế. Ghê chưa!

A, hay thật. Không thể coi thường cánh con gái. Được điểm 10 không trúng, không thềm nhận. Thế là Tùng Lém thua keo này rồi. Nó dám cá với bọn tôi là phe nữ chỉ ham làm đẹp. Đâu có vậy. Như bạn Thu đó, vừa dễ thương vừa học giỏi, điều khiển lớp cứ rầm rập. Như vài bữa trước đây, mấy chị lớp trên ghé thăm trường cũ, áo dài trắng tha thướt, trông cũng dịu mắt. Không ngờ, các bạn gái lớp tôi bảo nhau:

- Đừng ham, mấy chị ấy than đóng áo dài, sáng lạnh trưa nóng, mà vướng lắm.

- Nhìn lồ lộ, mắc cỡ thấy mò!

Thế mà có lúc tôi đã nghĩ giống như Tùng Lém.

Thời gian mở hết tốc lực.
Chuyện buồn.
Và niềm vui

Thời gian chạy lẹ hơn chiếc xe máy phân phối lớn tăng hết ga. Hình như tôi đã học ở đâu danh ngôn nói đời đi học như cuộc chạy thi tiếp sức đường dài. Tôi thích so sánh việc học bây giờ với cuộc "đua ô tô thể thức một" hơn. Xe phóng như bay, có những đường quanh làm nóng lạnh cả người. Gần hết một học kỳ rồi, phải tiếp tục vượt lên, không dừng lại.

Vậy mà trường tôi tạm dừng mấy tiết học. Sáng nay, tôi guồng xe đến trường sát giờ học, óc thầm ước được một chiếc Chaly. Sao quang cảnh trường khác hẳn mọi ngày? Hai cánh cửa sắt rộng mở, các thầy cô, học sinh các lớp đứng lặng lẽ hai bên đường. Lớp trưởng Thu đưa mắt cho tôi, nói rất gấp:

- Bạn cắt xe lẹ lên. Thầy Hạo mất rồi.

Vậy là thầy Hạo mất rồi! Vĩnh biệt thầy dạy Toán lớp Chuyên!

Tôi lao ra chỗ đám bạn. Cái Li bảo tôi: Thầy làm việc căng quá, xuất huyết não đột ngột. Tùng Lém thì nói: Thầy buồn, uống rượu nhiều.

Tôi chỉ nghe lồm bồm. Buồn quá. Khi chiếc xe tang mang hình thầy lăn bánh chậm chạp qua cổng trường nhiều học sinh òa khóc. Cô hiệu phó không nói một lời, mắt đỏ hoe. Bọn con gái lớp tôi đều sụt sịt. Tôi cũng cảm thấy nôn nao và chột nhót tới thầy dạy Văn.

Rồi chuyện buồn cũng qua đi. Có lẽ bọn tôi chưa thực sự biết buồn. Cho nên chảy nước mắt hôm trước, hôm sau lại cười. Bọn tôi cười vì đứng đầu trường cả về học tập lẫn kỷ luật (Lớp tôi là "lớp chọn", non nửa lớp là học sinh giỏi Văn, giỏi Toán). Bạn Việt được vào đội tuyển đi thi toàn quốc. Nhiều bạn khác đạt loại giỏi và xuất sắc. Tôi cũng kéo được môn Văn lên gần bằng các môn khác. Long cong đuôi "cong đuôi" chạy theo phong trào thi đua của lớp. Cuộc đua do nữ vận động viên ưu tú Minh Thu dẫn đầu đã giành giải vô địch đồng đội!

Thầy Nam và cô phụ trách Đội còn hứa sẽ tổ chức đi cắm trại. Vui ới là vui!

Trường bán?!
Hãy đợi đấy!
Thương nhớ biết bao nhiêu

Nghỉ học kỳ. Không mấy khi được nằm dài, đã quá! Chuông nhà tôi bỗng reo dồn dập. Đứa nào đến sớm thế? à, Việt và Tùng thám tử tư. Mặt cả hai đứa xiu như bánh phồng tôm thấm nước.- Trường bị bán rồi, biết chưa?

- Chưa. Sao biết?

Bọn tôi cuống lên chạy đến nhà nhau hỏi han. Phải đến nhà "Bản tin xanh", ở đó mới có nguồn tin đáng tin cậy. Lớp phó Li thì thăm ngay ngoài cổng rằng nghe nói trường sẽ bán cho một công ty nước ngoài để họ đập đi, xây nhà cao mười mấy tầng lặn. Còn bọn mình sẽ chuyển qua trường khác. Vô lý! Nghe tức anh ách. Bán gì lại bán trường? Thế trường kia cái trường mà bọn tôi chuyển tới - sẽ đi đâu? Hay là ghép vào nhau, chịu sao thấu!

Cha mẹ chúng tôi cũng chạy cuống lên đến nhà các thầy, cô, đến Ban Giám hiệu trường. Bà tôi thở dài. Ông tôi không đọc sách nữa. Bố mẹ tôi trở về, bàn luận sôi nổi với ông bà tôi. Đây mới là dự định. Không phải do nhà trường mà do cấp trên quyết. Hình như còn đang bàn.

Nguồn tin của bọn tôi cứ nhiều lung tung. Bạn chỉ nói trường mới còn nhỏ hơn nữa kia. Bạn khẳng định nó rộng đấy nhưng ở sát chợ đầu mối. Ôi, thế thì ghê lắm, tha hồ mà lộn xộn.

Bà tôi nói: "Làm chi mà gấp thế".

Ông tôi đáp: "à, thời hiện đại. Họ làm lẹ lắm". Cả nhà tôi lo. Bụng tôi rất còn cào. Con Mi-nô cũng im thin thít, không dám hó hé. Đành "Hãy đợi đấy". Biết đâu người ta sẽ không bán trường chúng tôi nữa. Tôi quay về góc học tập, lặng lẽ lấy ra tấm hình lớp tôi chụp trước cổng trường, ngắm nghía, ngắm nghĩ lan man...

Trường tôi dù nhỏ hẹp, tôi vẫn nhớ vô cùng. Từ cái cổng sắt cũ luôn đóng lại khi chúng tôi đi trễ ít phút. Nhớ lớp học thân thuộc với cái bảng đen đầy dòng chữ trắng, nhớ đến cả cái vòi nước máy không sao khóa chặt được... Tôi nhớ, tôi thương các thầy, cô đôi lúc làm cho bọn tôi giật mình, đứng tim. Tôi nhớ, tôi thương các bạn tôi, cả các bạn đã có lần lầm lỗi... Tôi nhớ, tôi thương ngôi trường bé nhỏ đã rộng lòng che chở, nâng đỡ tôi.

Lớp tôi ơi, trường tôi ơi! Thương nhớ biết bao nhiêu...